

Miljøministeriet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 2023 - 5293
Den 27. juni 2023

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 568 (MOF alm. del) stillet 16. maj efter ønske fra Marianne Bigum (SF).

Spørgsmål nr. 568

”EU's Biodiversitetsstrategi fastsætter mål på EU-niveau om, at der på landarealet sikres 30 pct. til natur, hvoraf de 20 pct. vil være ”beskyttet” og de resterende 10 pct. ”strengt beskyttet”.

- Vil ministeren oplyse, om det er korrekt, at der i de 20 pct. ”beskyttede” naturområder vil kunne opretholdes indtægter fra naturvenlig drift, som f.eks. kødproduktion fra græssende dyr med mere, inden for rammerne af definitionen af ”beskyttede” naturområder?
- Vil ministeren oplyse, om det er korrekt at de 10 pct. ”strengt beskyttede” naturområder vil kunne bidrage med økosystemtjenester, som f.eks. grundvands- eller drikkevandsbeskyttelse, klimasikring i form af genskabte vådområder, CO₂ tilbageholdelse samt reduktion af udvaskning af næringsstoffer til vandmiljøet og dermed bidrag til opnåelse af udestående forpligtelser i vandrammedirektivet?
- Vurderer ministeren, at forøgelse af det danske naturareal igennem bl.a. øget anvendelse af multifunktionel jordfordeling rummer et stort potentiale for at løse bundne opgaver som bl.a. drikkevandsbeskyttelse, klimasikring af byer, reduktion af næringsstofudvaskning til vandmiljøet med mere i såvel ”beskyttede” som ”strengt beskyttede” områder? ”

Svar

EU-Kommissionen har udgivet et arbejdsdokument med forslag til kriterier og vejledning vedrørende beskyttede arealer: https://environment.ec.europa.eu/system/files/2022-01/SWD_guidance_protected_areas.pdf. Kommissionens dokument med forslag og kriterier om beskyttede områder er ikke juridisk bindende for medlemsstaterne og ændrer ikke ved eksisterende EU-retlige forpligtelser.

Vejledningens krav til arealer, der skal tælle med i målet om beskyttede arealer, er:

- At de er juridisk beskyttede ved lov, bekendtgørelse eller bindende aftaler (i Danmark typisk en tinglysning).
- At der er et mål for beskyttelsen og en forvaltning heraf.
- At der er overvågning/tilsyn med, at reglerne overholdes.

Kommissionens vejledning peger på tre kategorier af arealer, der alle kan tælle med i det fælles mål om 30 pct. beskyttede arealer, hvoraf de 10 pct. skal være strengt beskyttede:

1. *Beskyttede områder.*

Kommissionen angiver, at en central del af de beskyttede arealer vil være udpeget efter naturdirektiverne (Natura 2000-områder) og havstrategidirektivet (havstrategiområder). Det kan også være nationalt beskyttede områder.

2. *Strengt beskyttede områder.*

Kommissionen anfører, at målet er at sikre de naturlige processer fra at blive forstyrret af menneskelige påvirkninger, og aktiv forvaltning alene skal have til formål at sikre naturlige processer (f.eks. fjernelse af invasive arter, etablering af naturlig hydrologi og nogle former for græsning). Det anføres, at mange strengt beskyttede arealer vil være områder, hvor kun begrænsede og kontrollerede aktiviteter er tilladt, og der peges f.eks. på videnskabelige aktiviteter, forebyggelse af naturkatastrofer, bekæmpelse af invasive arter og kontrollerede rekreative aktiviteter, der ud fra en sag til sag-vurdering ikke er i uoverensstemmelse med beskyttelsesformålet.

3. *Andre arealer med betydning for biodiversiteten og grønne byområder (OECM: Other effective area-based conservation measures).*

Den type arealer har ikke hidtil været defineret i Danmark. Kommissionen peger på, at det f.eks. kan være arealer til beskyttelse af vand, beskyttelse mod oversvømmelse, agroskovbrug, militære øvelsesarealer, områder med fiskeribegrænsninger, undervandskabler eller grønne arealer i byerne.

På baggrund af Kommissionens definitioner af beskyttede arealer, kan jeg bekræfte, at disse ikke er forbudsområder, og at der kan opretholdes forskellige typer af aktiviteter, også erhvervsmæssige aktiviteter som f.eks. græsning med kødkvæg og ekstensiv skovdrift, så længe aktiviteterne ikke er i modsætning til det, som skal beskyttes i området.

Alle tre typer af områder kan i forskelligt omfang bidrage med økosystemtjenester. Hvorvidt de bidrager vil afhænge af formålet med den konkrete beskyttelse, den aktivitet der i øvrigt skal foregå på arealet og lokale forhold som f.eks. jordbund, naturpotentiale og eventuelle barrierer.

Magnus Heunicke

/

Charlotte Brøndum